

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrt 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knaflova ulica št. 5, pritišlje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Vprašanje metod

S svojo zunanjo politiko v zadnjih mesecih nismo imeli preveč sreče. Že rezultat nasprotja na skupščini Društva narodov v Ženevi je daleč zaostajal za pričakovani. Zlasti nastop g. Stepana Radića ni dal tega, kar se je splošno pričakovalo od tega zgovornega politika. Prišlo je celo do incidentov, ki so se ublažili pod roko. Če se ne motimo, smo zašli v ospreje, ker je primanjlovalo v Ženevi delavcev in ker smo tedaj po splošni navadi prišli na vrsto. O jugoslovenski balkanski politiki pa smo v Ženevi popolnoma umolkli. Baš na tem področju pa bi bili morali naši državni razvijati prav posebno iniciativno akcijo ter s tem pokazati, da prednjačimo s pomirjevalnim udejstvom na Balkanu. Pomirjevalna in urejevalna akcija na Balkanu pomeni v bistvu nadvlado v diplomatskih stvareh. Neznatna, od notranji revoluciji venomer razburkana Grčija je nam odvzela iniciativno idejo balkanskega pakta, ki bi jo bila morala prigrisati naša diplomacija, ker je naša država steber vsega balkanskega reda ne samo po svojem teritorialnem obsegu, nego tudi po svoji gospodarski in vojaški moči. Ideja nam je zdrknila iz rok, tako da se moramo celo postavljati po robu in odklanjati brezpozorno uresničenje balkanskegarancijskega pakta, ker moramo prej s sosednimi državami urediti svoje gospodarske in politične račune.

Če se v tem oziru ni storilo vsega, je treba zamudo popraviti. Docela pravilno je stališče beogradskega zunanjega ministrstva, da odklanja pogajanja o balkanskem garancijskem paktu, dokler sosedne države ne uredijo gospodarskih in političnih odnošajev z našo državo. Imamo tu n. pr. Grčijo, ki se protivi jugoslovenskim zahtevam glede Soluna, ki odbija zaščito naše manjšine v grški Makedoniji in ki se tudi gospodarsko ne sprijazni z nami. Imamo nadalje razne spore z Bolgarsko, deloma z Albanijo in Rumunijo, kar treba urediti, predno podpisemo balkanski garancijski pakt. Vse to je razumljivo in dobro. Toda nesmetno je, postavljati alternativno med balkanskim garancijskim paktom in temi gospodarskimi zahtevami, ko bi mogli prevzeti garancijsko idejo v eksploatacijo sami in z njo pridobiti na ugledu ter upoštevati pri zapadnih vlesiljah. Mednarodnega ugleda si ne pridobimo z Mussolinijevimi ustrašovalnimi metodami, nego si ga utrdimo le s pomočjo pozitivnega dela za dobrobit Balkana in seve v prvi vrsti za dobrobit naše države. V interesu te dobrobiti pa je vsekakor doba mirnega sožitja s sosedmi, našega notranjega gospodarskega in vojaškega pojačevanja. Tudi načelno si lahko osvojimo naklonjenost zapada in sosednih držav le, če se postavimo na stališče efektivnega vodstva meddržavnih odnošajev na Balkanu in delno v srednji Evropi potom širokogrudne pravne iniciative. Taka iniciativa političnega zblizevanja in gospodarske medsebojnosti pa se skriva za idejo balkanskegarancijskega pakta.

Drugi nedostatek naše zunanje politike se je pokazal v zadnjem času na drugi strani. Namreč vprico dogovorov v Trstu. Tudi tu smo klonili, kar ne znamo uporabljati mednarodne pronagande. Dočim izdajajo druge države v to svrhu ogromne vsote in posvečajo tej propagandi osobito pažnjo, tavamo mi v temi in pripuščamo, da nam nasprotne države odtujujejo prijatelje.

Koristi propagande in objektivnega obveščanja je uvidelo že pred leti naše finančno ministrstvo in je v to svrhu potrošilo precejšnje vsote. Zakaj mi ne sledi naše zunanje ministrstvo?

Po vsej priliki se nahajajo evropske vodilne države, zlasti po lokarnskem dogovoru, pred daljšo dobo medsebojnega miru in sprave. To dobro treba primerno izkoristiti z mirovnimi notranjimi deli, z razvitkom kulture in gospodarstva. Če kje, velja za našo državo, da bo naš zunanji položaj najboljši, kadar bo slonel na zdravem notranjem napredku. Seve ne na notranjem razvoju v smislu visokodonečih fraz, pa najsi so te fraze tudi sporazumaške, nego na razvoju v smislu dejanskega napredka prometnih razmer, izgradnji novih pristanišč, dokončanju velikih kulturnih del v poljedelskem resortu, znamenitih uspehov v splošni ljudski prosveti, v tehniki in gospodarstvu. Dobra notranja politika v tem smislu je najboljša zunanja politika naše države.

Na zunaj pa treba kot rečeno mnogo živlavoiti in modernosti. Diplomacija se mora oborožiti z idejami, ki pridejo v prihodnjih letih na plan. Le na ta na-

Burni protesti v skupščini

Prvi nastop novega prosvetnega ministra. — Opozicija spominja Radića na značilne besede. Debat o proračunskih dvanajstlinah.

— Zagreb, 27. novembra. (Izv.) Ob 13. Iz Beograda prihaja kratko poročilo o poteku današnje seje narodne skupščine, ki je bila mestoma zelo viharna. Mesto ob 9. je bila seja otvorena seč ob 10.15. dopoldne. Prosvetni minister Stepan Radić je danes prvič stopil v zbornico v spremstvu ministra Pavla Radića. Radićevci so ga viharno pozdravljali, dočim ga je opozicija sprejela mestoma hladno, mestoma pa z ironičnim smehom. Po končanem formalnostih je skupščinski tajnik prišel čitati kraljev ukaz o imenovanju Stepana Radića prosvetnim ministrom. Radićevci so med čitanjem svojemu voditelju prirejali ovacije. Opozicija je glasno velikala: «V Angliji ne morejo razumeti, kako more biti kdo minister brez mandata!»

Ta vzklik opozicije se nanaša na neki Radićev govor, v katerem je gorene besede izrekal povodom napada na vojne ministra.

Posl. dr. Bazala je interpeliral poštne ministra dr. Superina radi kršitve pisemske in brzogovorne tajnosti, ki jo izvajajo radićevci na Hrvatskem.

Podpredsednik dr. Janko Šibenik je nato predlagal prehod na dnevni red: razprava o proračunskih dvanajstlinah.

Posl. Večeslav Wilder (sam. dem.) je protestiral proti načinu, kako so se stavile od strani skupščinskega predsedstva dvanajstline na dnevni red. Poročilo finančnega odbora še ni plenu preloženo, dnevni red pa pravico do poslovnika določiti edino narodna skupščina. To se v današnjem slučaju ni zgodilo, ker je dnevni red določilo predsedstvo.

Predsednik skupščine je protest odklonil ter predlagal, da zbornica prične razpravo o proračunskih dvanajstlinah. Večina je ta predlog sprejela in pričela se je med splošno napetostjo razprava.

Poročevalec vladne večine dr. Gavrilović je nato čital poročilo večine, za tem so sledila oddvojena mišljenja posamnih parlamentarnih skupin, tako dr. Zanića za hrvatsko zajednico, dr. Šečerova za demokrate in muslimane. Juraja Demetrovića za samostojne demokrate.

Po prečitanih poročilih je kot prvi dobil besedo radićevski disident posl. Jagatić, ki je ostro napadel Stepana Radića. Med njegovim govorom je prišlo do ostrega konflikta med njim in radićevci. Ob 13. je bila seja končana. Razprava o dvanajstlinah se nadaljuje popoldne. Kot prvi govori posl. Sv. Pribežević.

Finančni zakon v narodni skupščini

Proračunske dvanajstine v finančnem odboru sprejete. — Znižanje hišno - najemniškega danka za Ljubljano. — Recontre Radić-Stojadinović.

— Beograd, 27. nov. Vlada večina je danes Narodni skupščini predložila poročila fin. odbora o proračunskih dvanajstlinah v fin. zakonu. Včerašnja seja fin. odbora je trajala od 16. in nepretrgoma s kratkim odmorom do 1. ure danes jutraj. Proračunske dvanajstine je fin. odbor sprejel v načelu z 19:12 glasovom in v podrobni razpravi s 17:8 glasovom. Razprava je nudila politično zanimive momente. Vojvodinski radikalni so nastopili proti fin. ministru in radikal dr. Grgin je zagrozil, da bodo voivodinski radikalni glasovali proti dvanajstlinam, ako fin. minister ne umakne gotovih določb fin. zakona odnosno ne ublaži davčne prakse. Zanimiv je bil dalje nastop Stepana Radića ki je prikril v parlamentu zagovarjal prosvetno politiko sedanje vlade in skušal pobiti kritične očitke opozicijskih govornikov. Radić je med drugim dejal: Za šole ni treba denarja, nego duha, kakor je treba za kruh zemlje in žuljev. To ustvarja prosveto. Treba je kruha in duha, kar je glavno, a ne denarja. Siti smo teh rangov in kategorij, niti plače, niti rangi, marveč naši žulji, naš slovenski duh bo stvar uredil. Kulture in prosvete niso ustvarjali bankirji, nego oni, ki so prodajali svoje pohištvo. V visokem šolstvu ni bilo nikakega sistema. Pri nas dobimo pet

fakultet. Za vojsko mora biti denar. Mi moramo biti pripravljeni za vojno, kakor je bila pripravljena Srbija, toda naša vojska mora biti miroljubna.

Radić je dalje za to, da se določi 25 let državne službe, da doseže državni uradnik pravico do pokojnine. Uradnik, ki vstopa v državno službo, ne sme takoj spekulirati na pokojnino.

Koncem se je prišlo do spora med finančnim ministrom Stojadinovićem in Stepanom Radićem. Finančni minister je odklonil zahtevo radićevskega poslanca Preke, da se dovoli sadilec tobaka 20 kg na mesec. Stepan Radić je nato fin. ministru zagrozil, da bo njegov klub glasoval proti dvanajstlinam. Spor med Radićem in Stojadinovićem še ni povsem poravnal.

Ob 12. ponoči je bila debata zaključena. Poimensko glasovanje je trajalo 1 uro. Fin. minister je sprejel nekatere dopolnilne predloge, tako dopolnilni predlog posl. dr. Žerjave, da se zmanjša hišno najemniški davek v Ljubljani. Na podlagi tega predloga se zmanjša ta davek od 20 na 12 odst. napovedane odnosno ocenjene najemnine.

(Radi pretrgane telefonske zveze z Beogradom nismo prejeli poročila o dopoldanski skupščinski seji!)

Tajne pogodbe med Rimom in Mosko?

Preganjanje socijalistov v Italiji. — Zaščita komunistov

— Trst, 27. novembra. (Izv.) Zadnji čas so italijanske oblasti pričele sistematično in z vso energijo preganjati socijalistični tisk in razpuščati socijalistične organizacije, strokovna in politična društva, nasprotno pa puščajo italijanske oblasti popolnoma na miru komuniste. Objektivni opazovalci političnega položaja trde, da je Mussolinijeva notranja politika v tesni zvezi z zunanjo zlasti z ozirom na gorenje okolnosti. Opozarjamo predvsem na izredno prijateljske odnose, ki so zadnji čas

zavladali med Rimom in Mosko. Intimni so odnosi! vojaških krogov obeh držav. Opozarjajo obenem na poset italijanskega vojnega brodograja v Kronstadtu in vrnitev tega poseta od strani ruskega vojnega brodograja v Neapolju. Pri tej priliki so bili izrečeni tudi značilni govori civilnih in vojaških odličnikov. Vedno bolj in bolj se utrjuje v diplomatskih krogih mnenje, da med Rimom in Mosko obstoje tajne pogodbe in da niti te pogodbe gredo iz Rima v Mosko preko Budimpešte in Berlina.

Učiteljske spremembe v Sloveniji

— Beograd, 27. novembra. Prosvetni minister Stepan Radić je včeraj v polurni javnici poročal kralju o svojih reserčnih zadevah ter je kralju predložil v podpis več ukazov glede nameščanja oz. odstavitve vodilnih učiteljev. Za inšpektor-

ja (?) v prosvetnem oddelku ljubljanske oblasti je imenovan prof. dr. Dragotin Lončar, za stalnega šolskega upravitelja na Viču pri Ljubljani je imenovan učitelj Ivan Štrukelj, predsednik klerikalne Slomkove zveze. Za učitelja na državnem učiteljsku v Ljubljani je imenovan Janko Golob. Za stalnega šolskega upravitelja v Dragogradu Mirko Česnik, dosedaj šolski upravitelj pri Sv. Duhu na Stari gori.

Po arhivirani in med sejo finančnega odbora je bil Stepan Radić zelo nervozen ter je novinarjem kratko dejal, da je kralj podpisal več ukazov iz njegovega resora, nekaj ukazov pa bo vrnjenih ministrskemu ukaznemu odboru.

Vtisi o novih učiteljskih imenovanjih v Zagrebu.

— Zagreb, 27. novembra. (Izv.) Današnji jutranji listi prinašajo iz Beograda poročila o spremembah, ki jih je ukrenil prosvetni minister Stepan Radić na vodilnih mestih prosvete in šolstva. Selošna

sodba je, da so prišli na vodilna mesta izraziti prejšnji separatisti in mestoma zajedničarji, to je federalisti. Tem so se morali umakniti dosledni in prosveto stvarno delujoči pedagogi in učitelji, ki so bili vedno zvesti državnemu in narodnemu edinstvu. Politični krogi obenem naglašajo, da se pričena na Hrvatskem doba najhujšega strankarstva. Pričenja prava strankarska vojna. Radićevci so odločni izvajati z vso konsenkvatnostjo princip, da se imajo nameščati v prosveti samo one osebe, ki so za politiko sporazuma.

Napad romunskih fašistov na Barbussa

— Beograd, 27. nov. Iz Bukarešte prihaja obširnejše poročilo o napadu, ki so ga vprizorili fašistovski dijaki na francoskega pisatelja Henryja Barbussa, ki je prišel v Romunijo, da prouči na licu mesta vsa romunska nasilja nad ruskim prebivalstvom v Besarabiji. Napad so izvršili fašistovski dijaki iz Kološvarja in Jassyja. Justični minister je baje dal tajna navodila, da so te dijake pripeljali v posebnih vozovih v Bukarešto. Organ generala Cocleja »Facia« je nekaj dni popreje objavil mobilizacijo fašistovskega dijaštva. V zadnem povelju je bilo baje izrečno rečeno, da se politične oblasti ne bodo vmešavale v demonstracije. Napada na francoskega pisatelja so se udeležili baje tudi policijski agentje. V spremstvu Barbussa se je nahajala tudi odvetnica Pavla Lamy iz Bruslja, ki se je v svetovni vojni odlikovala po svojem junaštvu in neustrašenosti ter je od zaveznikov prejela za to visoka odlikovanja. Fašisti so tudi njo napadli ter ji strgli obleko. Odvetnica Lamy je dobila močan živčni napad. Barbussa se je srečno rešil v neko hišo, kjer so ga obvarovali od težkih poškodb anti-fašisti. Fašisti so napreje napadli hotel, v katerem je stanoval Barbussa.

— Pariz, 27. nov. (Izv.) Pariški listi ogorčeno pišejo proti Romunski radi napadu, ki so ga organizirali fašistovski dijaki na Barbussa.

SNEŽNA KATASTROFA NA ANGLESKEM

— London, 27. novembra. V Rokavskem kanalu je parnik »Whinstone« nasel na sipino ter se prevrnil. Le del mostva se je s težavo rešilo. 15 mornarjev je utonilo. V angleških pristaniščih je vihar povzročil mnogo škode. Skladišča so bila pod vodo. V Yarmouthu se je odtrgal nemški rušilec torpedov, ki so ga dvignili pri Scapflowu. Vihar je rušila gnil proti čerem, kjer se je razbil. Veliko število jadenj se je z velikimi poškodbami in s težavami moglo vrniti v pristanišče. Snežni vihar je več mornarjev vrgele s krova v morje. Povečini so utonili. V Brighthelmtonu se je potopil neki trgovski parnik. Celokupno mostvo je utonilo.

Danski kralj, ki je včeraj odpotoval v London, da se udeleži pogreba kraljice matere Aleksandre, je moral radi snežnih viharjev vožnjo prekiniti. Parnik, na katerem se je vozil danski kralj, je moral iskati zavetja v nekem malem pristanišču. — (Glej poročilo o snežnih viharjih med »To in onaj«.)

ČIČERIN SE SESTANE Z BRIANDOM

— Pariz, 26. novembra. (H.) Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je prisel v Pariz.

— Pariz, 26. novembra. Oficijsko se potrjuje, da bo Chamberlain še v teku tega tedna odpotoval v Južno Francijo. Brezdvomno je, da se bo Čičerin na svojem potovanju skozi Pariz sestel z Briandom in drugimi političnimi osebnostmi.

— Pariz, 26. novembra. Komisar Čičerin se je danes popoldne sestel z zunanjim ministrom Briandom, s katerim je razpravljal vprašanje predvojne ruskega dolga Franciji in vprašanje pričetka trgovskih pogajanj. Čičerin namerava tudi definitivno likvidirati vprašanje Vranglove armade. Čičerin ostane v Parizu dva dni in nato odpotoja v Marseille, kjer se ukrca na parnik za Odeso.

IZ ITALIJE

Rim, 26. novembra. e. Tiskovni urad fašistovske stranke objavlja z ozirom na proglaševanje Orianta, ki pravi, da bodo prostozidari nadaljevali svoje delo v smeri zakonitih predpisov, da fašizem ne more pod nobenim pogojem priznati pravice oni sektji, ki je moralno in politično kompromitirana pri nameravanem atentatu na Mussolinija.

Pred sodiščem v Firenci je bila zaključena razprava proti povzročiteljem raznih poškodb po trgovinah ob priliki zadnjih nemirov v Firenci. Obtoženih je bilo v celem 20 oseb; od teh je bilo 11 obsojenih. Dobili so kazni od 1 leta 2 mesecev do 7 mesecev. Razprava se je vršila samo glede stvarne škode. Razprava o umorih se bo vršila pozneje.

Verona, 26. novembra. e. Na podlagi pooblastila direktorija fašistovske stranke je poslanec Silvio Gray izklučil iz fašistovske stranke poslanca Luigia Grancellia. Trst, 26. novembra. e. Prefekt je danes razpustil udruženje tržaških litografov in udruženje tržaških tiskarjev. Za likvidatorja udruženja je bil imenovan cav. Liverani, kateremu se morajo vsi dokumenti in vse premoženje izročiti. Prefekt doži udruženja, da sta protizakonito delovala.

IMENOVANJE ČESKO-SLOVASKEGA POSLANIKA ZA DUNAJ

— Dunaj, 27. novembra. Dosedanji českoslovaški poslanik v Budimpešti g. Vaverka je imenovan za českoslovaškega poslanika na Dunaju.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA KITAJSKEM

Peking, 26. novembra. k. Močni oddelki čet armade generala Feng-yu-siangja se vkorakali v Peking.

Vodja pristašev generala Vu-peifuja Tseng-yu-hun je bil aretiran.

EKSPOZE POLJSKE VLADE

— Varšava, 25. novembra. (C.) Včerajšnje seje poljskega sejma so se poslanci udeležili polnoštevilo. Zbornici se je predstavila nova koalicijska vlada. Komunisti, Ukrajinci in neodvisna kmečka stranka so sprejeli vlado z demonstracijami. Ministrski predsednik Skrzynski je v daljšem ekspoziciji očrtal program in delo koalicijske vlade. Koalirane stranke so vladno izjavo sprejele z živahnim odobravanjem.

Borzna poročila Ljubljanska borza

LESNI TRG. Hrastovi plohi z malimi zdravimi grča mi 90, 110, 130 mm deb., od 3 m. dolž. na prej in 25 cm šir. napr. fc. meja, tran., 10 vag., denar 1100, blago 1150, zaključki 1100; trami 5/6, po 9, 10, 11, 12 m. fco. meja, 2 vagona, denar 384, blago 384, zaključki 384.

ZITO. Pšenica 76-77 kg. frc. vag. nakl. p.: blago 265; pšenica 76-77 kg. frc. vag. Ljubljana: blago 305; kuruza stara, frc. vag. nakl. p.: blago 157.50; kuruza umeno sušena, frc. vag. nakl. p.: blago 155; kuruza nova z kval. gar. fc. vag. nakl. p.: blago 115; kuruza za nova z kval. gar., frc. vag. nakl. p. za I. in II.: blago 130; kuruza nova z kval. gar., frc. vag. nakl. p. za III. IV.: blago 140; oves reč., frc. vag. nakl. p.: blago 175; ajda domača, par. Ljubljana, 1 vagon: denar 265, blago 265, zaključek 265; proso domače, frc. vagon nakl. p.: blago 205; krompir bel, frc. vag. nakl. p.: blago 65; fižol mandalon v eg. vr., frc. Postojna trs.: blago 400; fižol prepelčar v eg. vr., frc. nakl. p.: denar 320; laneno olje domače, frc. Ljubljana, 12 q.: denar 1600, blago 1600, zaključek 1600; ježice zlatorumene, frc. vag. nakl. p.: denar 250.

EFEKTI. 2½% drž. renta za vojno škodo: denar 290, blago 300; 7% invest. pos. iz leta 1921: denar 74, blago 76.75; 4% obveznice za fin. likv. agrar. odn. v B. in H. 1921: denar 40, blago 47; Celjska posojilnica d. d.: denar 200, blago 205; Ljubljanska kreditna banka: denar 210; Merkantilna banka: denar 100, blago 102, zaključek 100; Prva hrvatska štedionica —, Kreditni zavod: denar 175, blago 185; Slavenska banka: denar 49; Strojne tovarne in livarne: denar 123, blago 123, zaključek 123; Nihag d. d.: denar 34; Združene papirnice: denar 120; Stavbena družba d. d. Ljubljana: denar 100, blago 110; Šešir d. d.: denar 146, blago 153.

Zagrebska borza

Dne 27. novembra. Sprejeto ob 13. Devize: Curih 10.854—10.954, Praga 166.58—168.58, Pariz 217.77—221.77, Newyork 56.16—56.76, London 272.95—274.95, Milan 227.45—229.85, Berlin 13.408—13.508, Dunaj 792.70—801.70. Valute: dolar 55.60—56.20, lira 236.30—228.70.

Efekti: 7% inv. pos. iz leta 1921 76—76.50, 2½% drž. rente za ratnu štetu 296—302, 300—302, Ljubljanska kreditna 210: Hrv. esk. banka 118—119; Kreditna banka Zagreb 133—135, Hipotekarna banka 65—66, Jugobanka 107—108, Prastrediona 942.50—945; Eksploatacija 44—47, Drava d. d. Osljek 230; Sečerana Osijek 475—500, Isis d. d. 60—62; Nihag 39; Gutman 370—380; Slavveks 140—150; Slavonija 45—46, Trboveljska 325; Union paromlin 410; Vevče 120; Agrararia 45.50—46.50.

Inozemske borze

— Curih, 27. nov. Borza: Beograd 9.175, London 25.155, Newyork 519.25, Milan 20.98, Praga 15.37, Dunaj 73.15. — Trst, 27. nov. Predborza: Beograd 43.75—43.85, Pariz 94.50—94.75, London 119.75—119.90, Newyork 24.70—24.75, Praga 73.50—74, Curih 476—478, Dunaj 345—355.

Amerika rešuje svet

Prezident Coolidge je imel pred nekaj dnevi v newyorški trgovski zbornici pomemben govor.

Napram vprašanju inozemskih posojil je pripomnil, da ako se denar uporablja v trgovski in industrijske svrhe, da se zviša blagostanje in produktivnost dotičnih dežel, potem si ustvarjajo svojo sigurnost same po sebi. Ako pa bi se imela posojila uporabljati v neproduktivne namene, kakor vzdrževanje vojaških naprav ali da se omogočijo večji mestni izdatki, dočim se imajo pokrивati ti potomi vladne ekonomije ali davkov, v tem slučaju bi posojila ne služila ljudstvu v korist in bi se ne smela dovoljevati. Ameriški bankirji nosijo tako veliko odgovornost pri premoštravanju posojil za posojila, ko gre za to, da se prihranijo naše dežele v inozemstvu investirajo.

Ameriška pomožna sredstva so obvarovala svet pred polumom po premirju. Naši krediti in naša prehranjevalna sredstva so rešila svet. Ko se je Avstrija odločila, da spravi svoj dom v finančnem pogledu v red, smo pripravili za to del kapitala. Ko je Nemčija iskala zdravo fiskalno gospodarstvo, smo ji pomagali. Reparacijski načrt bi se bil brez naše pomoči izjalovil, kajti brez nje bi Nemčija ne bila sposobna nikakega plačila. Drugi so napravljali načrte in sklepali dogovore za bodočnost, ki so bili sicer velike važnosti, toda ako premoštramo, kar se je storilo in pustimo vse na strani, kar se je zagrešilo, potem se ne da v preteklih petih letih nič primerjati s pomočjo Amerike za vzpostavitev finančne stabilnosti sveta. Jasno mora biti, da pomeni to novo dobro.

Coolidge se je dotaknil potem razoroževanja s strani Amerike na kopnem in omejevanja pomorskega orožjevanja. Mi smo storili s svojo finančno podporo za mir več nego bi bili za to sposobni s svojimi oblastnimi sredstvi. Glede ureditve dolgov je izjavil, da vlade, ki streme po ureditvi, verujejo, da trajna stabilizacija evropskih financ in valut brez končne ureditve dolgov ni mogoča. Ureditve podpira oba, dolžnik in upnik, in prispeva k trajanju mirovnih odnosov.

Coolidge je končno govoril še o ameriškem pristopu k svetovnem razsodišču. Ako se hočemo s svojega stališča izogniti vsem političnim zadevam, ki nas ne brigajo, ni za nas nič boljšega nego izjava Amerike, da korakamo skupno z drugimi narodi v svrhu ojačenja mednarodnega razsodišča. Jaz ne vem, kaj bi nam še nalagalo obveznosti in kaj bi bilo istočasno tako velike vrednosti za ves svet.

Locarna in Društva narodov se Coolidge ni dotaknil z nobeno besedo.

Marška. Božan da da izloži slike iz narodnega života, le svoje najnovije i najuspešnejše portrete, od kojih se ističe portret Nj. Vel. kralja, le kraljeve prvog adjutanta, generala Hadžića. Gjurić, kojega je strana štampa digla na zamjeran nivoju mednarodne grafike (spec. drvoreza), izlaze svoj ciklus »Rada«, te nekoliko portreta i študija iz Starod Zagreba. R. Marška izlaze svoje slike iz našeg Primorja.

Gledališki oder Narodne čitalnice v Kranju otvori svojo sezono v soboto 28. novembra ob 9. zvečer s Vošnjakovim dramo »Lepa Vida«, in sicer točno ob napovedani uri v novi gledališki dvorani Narodnega doma. — Odrom izposoja proti odškodnini tudi igre iz svojega bogatega arhiva. 1989/a

Hrvatsko ime u zavodu Sv. Jeronima v Rimu

Povodom najnovijih dogadjaja u našem narodnom Zavodu Sv. Jeronima u Rimu, gde su vañi hrvatski katolički »patriote« sve preduzeli da spreče, kako bi naša vlada postigla ona prava koja je Vatikan priznao propaloj Austriji, lahko da se nadie po koji hrvatski naivnjak, koji će još verovati, da je Vatikan na strani Hrvata tobož protiv preziranja šizmatičke beogradske vlade na prava hrvatskih katolika.

Kao dokaz osobite ljubavi i obzira Vatikana prema Hrvatstvu mogu da služe ova dva fakta. Kad je papa Leon XIII. radio, da staru našu zadužbinu Sv. Jeronima pretvori u svetenište Zavod, hrvatski ponovi načelu in Stadler i Bulić, bili su uložili sve svoje sile da se Zavod nazove hrvatskim imenom. Napokon su bili u tome uspešni kod pape, i to je hrvatsko javno mišljenje onoga doba smatralo za veliku narodnu pobjedu. Ali dosta je bilo da se tome usprotivi austrijski ambasador pri Vatikenu, i papa Leon XIII. smesta odusta je od naziva »Collegium Croaticum«, zaboravljajući i dato obećanje i svaki obzir prema Hrvatima.

Da nekako zasliedi tu gorku pilulu Hrvatima, bio je Kolegij nazvan »Collegium Hieronymianum pro croatica gente«. (Svetoljeronimski kolegij za hrvatski narod). Ali sad tek Hrvati dobiše pravu pljusku od Vatikana, jer nakon samih nekoliko meseci isti papa na protest malene Crne Gore, koja je u tome videla austrijske prste briše i ovde hrvatsko ime, tako da mu više ne ostaje traga u Zavodu. Baš on onaj evanđeljskoj: »I Petar se prepade na glas službenice i reče: Ne poznaj čoveka!«

Ovo trba da zna i upamti svaki Hrvat.

I još treba da znađe da, dok se Rim tako titrao s hrvatskim narodnim svetlinama beogradske vlade ne samo razvila na Sv. Jeronimu naše državne embleme, grb i zastavu u našim narodnim bojama, već je pod njom stavljen na ulaz u Kolegij i hrvatski grb isklesan u kamenu, koji je četvrt veka ležao u prašini, zaboravljen od hrvatskih biskupa i od papinskoga Rima. Hrvat.

Politične vesti

— Prihodnje leto nove volitve v Narodno skupščino? Parlamentarni krogi resno in živahno razmotrivajo vesti, ki se bolj in bolj širijo o novih skupščinskih volitvah. Tako tolmariči tudi Radčev govor v Ljubljani, ki se je nanašal mimogrede tudi na volitve. Iz Zagreba prihajajo informacije — priobčljaj jih je »Politika« — da računajo vladni pristaži z možnostjo skorajšnjih novih volitev. Vlada namerava po sprejetju proračuna in nekaterih popularnih zakonov zahtevati zase volilni mandat ter izvesti nove volitve. Vlada je mnenja, da radikalni oslabe srbske opozicijske stranke, radičevci pa dr. Korosca in dr. Spaha, s čimer bi dobile vladne stranke nad 240 mandatov, to je zadostno večino za štiriletno parlamentarno delo. Po teh volitvah naj bi vlada uveljavila one manj nepopularne zakone, zlasti šolske, upravne in davčne, ki jih vlada sedaj ne upa predložiti parlamentu. Kdaj bi se vršile volitve, še ni gotov. Radikalni so za to, da se vrše volitve že spomladi, radičevci pa, da se izvede na jesen.

— Vprašanje diplomatskih kurirjev. Pomočnika ministra zunanjih del, I. Marko, je posetil ameriški poslanik v Beogradu, G. Dodge, radi sporazuma v vprašanju diplomatskih kurirjev in ureditve njihovega razmerja do pograničnih oblasti. G. Dodge je posredoval v imenu celokupnega diplomatskega zbora. Doseglo se je načelno soglasje v smislu predloga ameriškega poslanika.

— Reka postane svobodno mesto? Po poročilih iz Reke je zahtevala mestna uprava na Reki od italijanske vlade, da se Reka proglasi za svobodno mesto, kakor je Zadar.

— Komitija Zveze narodov v Beogradu. Komitija Društva narodov, ki je preteklovala grško-bolgarski obojni spor, je prispela v Beograd. Na kolodvoru so člane komitije pozdravili zastopniki zunanjeja ministristva, ministar dr. Nišić in višji uradniški. Komitija ostane v Beogradu dva dni, na kar odpotuje v Zenevo, da tam predloži vse spise, zapisnike in končne predloge.

— Slavnostno akademijo v proslavo obletnice Narodnega ujedinitelja priredi na predvečer narodnega praznika Ljubljanski Sokol v Narodnem domu. Začetkom akade. mije se izvrši svečana zaobljuba novo prejetih članov in članic. Telovadni spored nu. di polno novih, izredno zanimivih točk, v katerih se jasno odraža visoki nivo društvene telovadbe. Ljubljanski Sokol razpolaga s celo vrsto izkušenih mednarodnih tekmovalcev, ob katerih se izpopolnjuje lepo število mlajših vrhunskih telovadcev. Akademija bo izraz nenavadno živahne delavnosti mogočnega razmaha in vzleta tega matičnega društva Jugoslovenskega Sokolstva. Začetek ob 20. uri. Vstopnina: sedeži 10 Din, stojišča 6 Din. 1994/a

— Sokolski gledališki oder na Viču ponovi v nedeljo 29. XI. ob 8. zvečer velozabavno burko »Velika repatica«. 1984/a

— »Miklavževanje« priredi Sokol 1. v soboto, dne 5. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani Mesnega doma. Članstvo in prijatelji Sokolstva dobrodošli. Za otroke ni nobene vstopnine.

— Predavanje o vseokolskem zletu v Pragi. Narodno občinstvo, zlasti one, ki se nameravajo udeležiti vseokolskega zleta v Pragi, opozarjamo na zanimivo predavanje g. ravatelja Chvatala o tem zletu v soboto dne 28. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Zvezda«. Predavanje je pristopno vsakomur. Pričakuemo obilno udeležbo zlasti iz sokolskih krogov.

— »Protnacionalno obnašanje« očita odlok o razpustu občinskega sveta v Devinu dosedanjim upraviteljem občine. Protinacionalno obnašanje je razumeti kot protidržavno. Sedaj usibajo v Devinu, kaj so pravzaprav zagrešili proti državi?

— Z vlaka je padel med Sežano in Divačo železničar 30letni Jos. Casavecchia. Težko ranjen se nahaja v tržaški bolnici.

— Na velikem Lošinju je odstopil župan N. Budinčič. Italijani ga zelo hvalijo in pravijo, da je bil izobren župan, ki je imel za napredek občine veliko skrb. Zakaj je odstopil, se v poročilih ne omenja, samo povdarja se, da ga ni bilo mogoče prepovoriti, da bi se nadalje županoval v občini. Vlada je postavila namesto njega komisarija, za katerega je imenovan učitelj Peter Antončič. Pri odhodu iz občinskih uradov se je poslovil od njega v imenu uradništva občinski tajnik G. Druscovich. Komisarija čaka predvsem naloga, da reši znano vprašanje parka bivšega avstrijskega nadvojvode na Malem Lošinju. Kakor se vidi po primkih, vodijo občino samo ljudje, ki so se izneverili svoji narodnosti.

— Narkotiziran in okraden. K Jerneju Apoloniju v Trstu sta prišla zvečer dva neznanca in ga prosila prenočišča na njegovi barki. On jima je dovolil in tako so se vsi trije podali k počitku. Ko je Apolonio trdno spal, sta se mu neznanca približala in mu vrgla na obraz neko ruto z narkotizirajočo snovjo. Potem sta vse pregledala in pretpala ter mu odnesla denarnico, v kateri pa ni bilo baš mnogo denarja. Nato sta izginila. Apolonio je prišel čez čas zopet k sebi in se je zbudil ter hitro spoznal, kaj se je zgodilo. Policija je prejela dva sumljiva človeka ter ju poslala v zapore v ulici Coronea.

— Trst in predelska železnica. V Trstu se boje, da bi se ne izjalovil načrt predelske železnice, za katero se primorska dežela poteguje že pol stoletja. V Rimu niso nič preveč vneti za Predel, v Milanu pa snujajo predor skozi Alpe v svoji bližini in

vabijo rimsko vlado, kakor se nam zdí, že precej uspešno, na svojo stran. Ako se izvrši milanska želja, potem se predelska črta nikdar ne zgradi in Trst ostane brez svoje direktne zveze s sredino Evrope. Pri prizadevanju za to črto igra precejšnjo vlogo tudi tržaško italijansko sovrastvo do Jugoslavije, češ, te se moramo otresti in železnica mora iti mimo nje! Sedaj je napisal Bruno Coceančiz v milanski reviji »Adriatico nostro« članek, v katerem zopet toplo pledira za skorajšnjo zagotovitve predelske železnice, menič, da bo služila izbornu zalednemu prometu, ki naravnost zahteva to progo, potem vojaškim svrham in pa služba bo tudi »drugorodcem«, da se bodo mogli bližati italijanskemu življenju. Slednje je brez vsake podlage, ali »drugorodci«, in strah pred njimi morajo tčitati v vsakem italijanskem stremljenju.

Sokol

— Slavnostno akademijo v proslavo obletnice Narodnega ujedinitelja priredi na predvečer narodnega praznika Ljubljanski Sokol v Narodnem domu. Začetkom akade. mije se izvrši svečana zaobljuba novo prejetih članov in članic. Telovadni spored nu. di polno novih, izredno zanimivih točk, v katerih se jasno odraža visoki nivo društvene telovadbe. Ljubljanski Sokol razpolaga s celo vrsto izkušenih mednarodnih tekmovalcev, ob katerih se izpopolnjuje lepo število mlajših vrhunskih telovadcev. Akademija bo izraz nenavadno živahne delavnosti mogočnega razmaha in vzleta tega matičnega društva Jugoslovenskega Sokolstva. Začetek ob 20. uri. Vstopnina: sedeži 10 Din, stojišča 6 Din. 1994/a

— Sokolski gledališki oder na Viču ponovi v nedeljo 29. XI. ob 8. zvečer velozabavno burko »Velika repatica«. 1984/a

— »Miklavževanje« priredi Sokol 1. v soboto, dne 5. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani Mesnega doma. Članstvo in prijatelji Sokolstva dobrodošli. Za otroke ni nobene vstopnine.

— Predavanje o vseokolskem zletu v Pragi. Narodno občinstvo, zlasti one, ki se nameravajo udeležiti vseokolskega zleta v Pragi, opozarjamo na zanimivo predavanje g. ravatelja Chvatala o tem zletu v soboto dne 28. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Zvezda«. Predavanje je pristopno vsakomur. Pričakuemo obilno udeležbo zlasti iz sokolskih krogov.

Šah

Šahovski turnir v Moskvi Senzacija 12. kola: Torre porazi Laskerja.

Šahovski turnir v Moskvi je vsakomur eden največjih do sedaj odigranih na svetovni in poleg tega najbogatejši na senzaciji. Po ročali smo rezultate o nekaterih partijah, žal, da smo morali radi pomanjkanja prostora izpustiti dnevna poročila o poteku turnirja. V 12. krogu je prišlo zopet do senzacije. Dr. Lasker, ki je bil do sedaj nepremagan, je izgubil proti 18letnemu Mehikancu Torreu. Lasker je imel v damskem gambitu sicer šanse za zmago, pregledal pa je eno kombinacijo nasprotnika, ki ga je vnela več figur. Zato je izgubil. Capablanca je porazil Dusa, Ritti Romanovskega, Spielmana Zubareva, Iljin pa je remiziral z Ro binsteinom. Remis so ostale partije Tartakover-Sämisch in Verlinški-Grünfeld. Več partij je ostalo visečih. Od odigranih visecih partij je senzacionalna zmaga Verlinškega nad Capablancem.

Stanje po 12 krogu je sledeče: Bogoljubov 8 in pol (in eno prekinjeno partijo), Torre 8 in pol, Lasker 8, Marshall 7 (1), Tartakover 7, Capablanca in Rubin stein 6 in pol, Iljin 6 (1), Ritti in Romanovski 6, Grünfeld 5 in pol, Rabinović in Bogatirev 5 (1), Sämisch in Verlinški 5. Spielmann 4 in pol, Dus-Hotimirski 4, Löwenfisch 3 in pol (1), Yates 2 in pol (3), Gottlieb 2 in pol (1) in Zubarev 2 in pol točke.

Vprašanje prvega mesta je sedaj odprto. Bogoljubov in Torre imata šanse za zmago pred dr. Laskerjem, ki ima tri minus točke. Teoretično imata še Marshall in Tartakover (4 minus) izgleda za prvo mesto, Capablanca pa pride v poštev samo za placement. Nepremagan je bil do sedaj edini dr. Tartakover.

— Prvenstvena tekma Gradjanski — Hašk se igra v nedeljo v Zagrebu.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 20. zvečer

27. novembra, petek zaprto.

28. novembra, sobota, ob 15. pop.: Zimska pravilica, dijaška predstava, znižane cene. Izven.

29. novembra, nedelja ob 15. pop.: Krpan mlajši, mladinska pred. Izven. — Ob 20. zvečer: Zapeljivka. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. zvečer

27. novembra, petek: Eva, premijera. Red A

28. sobota: Don Juan, Red C.

29. novembra, nedelja ob 15. pop.: Orfej v podzemlju. Izven.

30. novembra, ponedeljek zaprto.

— Zimska pravilica, najljubeznivejšje Shakespearejevo odersko delo, se uprizarj po znanih cenah v soboto dne 28. t. m. ob 15. popoldne v tukajšnjem dramskem gledališču. Predstava je namenjena mladini, vabijo pa se na njo tudi vsi odrasli. — Zvečer istega dne pojo v operi Mozartovo opero — buffo Don Juana, katerega dirigira g. Stritof in režira g. Šest. Začetek operne predstave ob pol 20. zvečer.

— Premijera Foersterjeve opere Eva bo v petek, dne 27. t. m. ob pol 20. zvečer, na kar občinstvo vnovič opozarjamo. Skladatelj Foerster spada med najodličnejše češke operne kompoziste sedanjega časa. — Opero dirigira in režira kapelnik g. A. Bažatka. Sodelujejo: ga. Thierry-Kavčnikova, gna. Ropasova, ga. Ribčeva, g. Banovec, g. Holodkov in g. Perko.

— Nedelja v Narodnem gledališču v Ljubljani. Drama ima dve predstavi. Popoldne ob 3. igrajo Milčinskoga zabavno mladinsko historijo »Krpan mlajši«, zvečer ob 8. pa Golarjevo novo igrano »Zapeljivka«. V operi bo ob 3. popoldne prva repriza vsele Offenbachove opere »Orfej v podzemlju«. — Vstopnice za te predstave so na razpolago pri dnevnih blagajni v opernem gledališču. (Ali bi ne bil že čas, da bi i gledališka uprava ravnala po službeni razporednici dneva v 24 ur?)

— V nedeljo, dne 29. novembra uprizarj Sentsjabski gledališki oder krasno dramo iz kmečkega življenja dr. Novačanovo »Velejao«. Drama je izvrstna in vsi tipi krepko in močno slikani. Kdor jo bo posetil, bo imel užitek. Vstopnice so v predprodaji v kavarni Zalaznik na Starem trgu.

— Sentsjabski gledališki oder v Ljubljani. V nedeljo, dne 29. nov.: »Velejao«. V ponedeljek, dne 30. nov.: »Velejao«.

— Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Novembarska in decembarska številka nudi naročnikom F. Maroltovo, po petih glasov zelo zanimivo priradbo (moški zbor) narodne »Ljubi konja jaše« in E. Adamičev

intonacijsko kočljivji mešani zbor »Nina mila son« barcarolo« ter končno 6 jugoslovenskih narodnih pesmi v harmonizaciji hrvatskega skladatelja Antona Dobroniča. I. letnik »Zborov« je priobčil 25 skladb skladateljev Adamiča, Brnobiča, Dobroniča, Marolta, Ocvirka, Premrla in Ravnika na 50 strah za naročnino 20 dinarjev. — Prihodnje leto dobe »Zbori« tiskano književno prilogo, ki bo posvečala v prvi vrsti največjo pozornost slovenski in jugoslovenski vokalni, predvsem zborovski glashi, delovanju naših skladateljev in pevskih društev, v drugi vrsti pa jugoslovenski in slovenski glashi sloh.

— Janko Pfeifer: Moderni ples. Prejeli smo gornjo mično skladbo, ki se naslanja na danes običajni način »slagerjeva« in ki kaže izvirne skladateljev talent. Skladba bo dobrodošla plesnim učiteljem, pa tudi širšemu občinstvu, ki hoče zaslišati pri familijarnih plesnih večerih domače zvoke in domače plesni »slagerja«. V tej glasbeni stroki smo Slovenci res še zelo zaostali. G. Pfeifer razpolaga s svežo žilico za to vrsto skladateljevanja in mu želimo, da ta svoj tiskani prvenec pomnoži že z novimi in boljimi. Komad se naroča pri skladatelju: J. Pfeifer, štud. iur., univerza, Ljubljana.

— Jugoslov. skladateljem! Uredništvo mesečne revije za novo zborovsko glasbo »Zbori«, katero izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani, razpisuje 3 skladbe v zneskih po 800, 400 in 300 dinarjev na 3 najboljše, izvirne, še neobavljene in neizjavne, zmožnostim naših boljših zborov primerne koncertne skladbe za moški, ali mešani ali ženski zbor a capella. Termin razpisa do 1. januarja 1926. Partiture ne smejo biti pisane lastnorodno, marveč razločno, čitljivo prepisane in označene z geslom, katerega nosi tudi zaprta kuverta. V nji mora biti ime in priimek ter naslov skladatelja. — Posebna jury glasbenikov bo vpisane skladbe do 15. 1. 1926. ocenila in na najboljši trem prisodila razpisane nagrade. Nagradene skladbe bodo objavljene v »Zborih«, skladatelji dobe za objavo poleg nagrad še običajni sotrudiški honorar. Uredništvo »Zborov« bo dobre, nenagradene skladbe v listu objavilo, ostale pa vrnilo skladateljem. Naslov: Uredništvo »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

— Ga. Bukarini v Splitu. V Splitu gostuje v tamošnjem Narodnem gledališču italijanska pevka svetovnega glasu, za. Čidja Bukarini, bivša članica opere v Milanu, po poreklu Dalmatinka. Ga. Bukarini se je pravkar vrnila z uspešne turnee po Skandinaviji, kjer je povsod žela prave triumfe. Iz Splita potuje ga. Bukarini v Beograd, kjer nastopi v operi. Iz Beograda nadaljuje svojo pot v Atene in v Egipt.

— Izložba Bužan. Gjurić, Marška. U prvot polovici prošnca otvara se umjetniška izložba akad. slikara: Jose Bužana, M. D. Gjurića i slovenačkog apšaziste Rud.

V. I. Krizanovska:

V kraljestvu nesmrtnih

Roman.

Kar se je spomnil proroških besed, ki jih je čital nekoč v starinskem magičnem rokopisu:

»Iz zemlje se pojavi demon, ki postane mogočen zaveznik zla. Ta demon se bo lesketal. Zbujal bo vse nizkoine strasti. Kakor strupena kača se bo plazil iz rok v roke. Kjer se ustavi, tam bo naslad in slave v izobilju, toda človeška srca pokrije skorja sebičnosti in požrešnosti.

Potem pride čas, ko se strašni demon naveliča življenja med izvoljenimi in stopi na družabno polje, kjer bo zahteval moči, slave in oboževanja. Sužnji ga posade na prestol in vse bo kletčepazilo pred njim. Kupoval bo duše in telesa, neomejeno bo vadal nad človeštvom ter se rogaj njegovemu ponižanju. V svoji neizmerni ošabnosti bo zahteval, naj padejo vsi plemeniti možje pred njim na kolena, velike resnice pa da naj mu služijo kot sužnji. Svojim podložnim bo grozil z gnevom, če mu ne pripeljejo onečastčene in zaničevane plemenitosti in pravičnosti. In njegova želja se izpolni. Pravosodje ne bo moglo več nepristransko soditi, ker bo imelo vezane roke in polna usta zlatih pen. Spačena ljubezen se spremeni v ogabno razuzdanost tako, da ji bodo vsi pljuvali v obraz. Usmiljenje po-

stane pretveza za zlorabe, vera bo samo še sredstvo za varanje nevednih ljudi.

Nad svetom zavladalo zlato tele in ponižano človeštvo se bo plazilo pred njegovimi nogami. Tedaj pride čas, ko bo stvarniku sveta dovolj tolikih zločinov in božanstvo se bo dvignilo zoper lažnjivca, ki je zavrgel stvarnika, zasedel njegov prestol, govoril v njegovem imenu in se rogaj njegovim zvestim služabnikom. In jeza božja zadene zaslepljeno človeštvo. V neskočnem prostranstvu bo zažnel mogočen glas:

»Blazniki, če je vam zlati demon vse, ostanite pri njem in uživajte njegove darove. Vse tisto, kar ste prejeli iz mojih rok, vam pa odzvamem.«

In stvarnik pokliče vse svoje stvore, ki se niso klanjali zlatemu teletu, ter ji vpraša, da-li hočejo ostati na zemlji ali pa hoditi za njim. Tedaj pa zakličejo vsa plemenita bitja:

»Vzemi nas, stvarnik! Samo tebe častimo, samo v tvojo usmiljenost zaupamo. Demon je naš sovrag. Povsod nas lovi in uničuje.

In začne se veliko preseljevanje. Ptice, rabe, domače in divje živali, vse, kar je živejo v zraku, v vodi in na suhem, vse, kar je redilo, oblačilo in razveseljevalo ljudi, izgine z zemlje. Nato izginejo cvetlice, drevesa in zelena trava. Reke in potoki usahnejo. Brezplodna zemlja se pa spremeni v puštinjo, toda vsakdo stali ponosni dvorci, polni zakladov, kjer vsakdanjega kruha ne bo nikjer.

In ko zločinsko človeštvo spozna, da se bliža od vseh strani smrt, objame vse svet groza in obup. Človeštvo bo klicalo na pomoč zlatega demona, toda slednji ne bo slišal njegovih prošenj in očitkov, zakaj, velik in mogočen je bil samo dotlej, dokler je lahko izkoriščal narodo in zlorabljal stvarstvo.

Obupani ljudje se bodo v nepopisni grozi valjali po krepah zlata, toda zaman bodo iskali koščka vsakdanjega kruha. Brezsrčni demon se bo po rogal njihovi usodi. Videč svoje hrame prazne in svoje ime pozabljeno, se stvarnik ne bo usmilil nesrečnega človeštva. Ne, njegova jeza izroči neuhvalnežni človeški rod kruti smrti, ki si jo je sam pripravil.

Supramati je vzdihnil. Te proroške besede so se povsem ujemale z Ebramarjevimi prorokovanjem. Vse, kar je sam čital in videl, je pričalo, da se človeštvo naglo bliža svojemu poginu. In njemu je bilo sojeno videti to strašno katastrofo, to grozno agonijo vsega sveta!

— O, izdajalec — Narajana! Zakaj sem izpraznil opojno življenjsko čašo? — je zašepetal.

Drugi dan zvečer so prispeli na isti potniki v Pariz, kjer jih je že čakala kočija, da se odpeljejo v Supramatijev dvorec.

Električna razsvetljava je bila po mestu tako močna, da bi ne ločil dneva od noči. Nad nlicami

so vozili po zračnih tračnicah majhni vlaki, polni elegantnega občinstva. Povsod so stali nebotičniki. Supramati in Dahir sta si hotela takoj drugi dan ogledati zanimivosti Pariza. V Londonu sta sedela večinoma doma in čitala razne knjige, da bi se mogla orientirati v novem svetu. V Supramatijevem dvorcu je bilo vse po starem, le služinčad je bila nova. Supramati je naročil večerjo in odšel v svojo sobo, da se preobleče. Kmalu se je vrnil v jedilnico in zagledal elegantno oblečenega gospoda, ki je dajal povelja tucatu mladih uslužbencev. Slednji se odpirali košare in jemali iz njih posode z najfineljšimi jedili.

— Zakaj prinašajo jedila v košarah? Kaj kuhar ni bil pravočasno opozorjen na naš prihod? — je vprašal Supramati.

Gospod ga je začuden pogledal in odgovoril: — Mar vaša svetlost ne ve, da celo tako bogati ljudje, kakor ste vi, ne morejo več imeti kuharjev? Te kategorije služinčadi že davno ni več. Zdaj imamo profesorje gastronomije, ki vodijo jedilne tovarne. Iz teh tovarn dobiva vse prebivalstvo hrano.

— Zares! Bil sem pač dolgo v Indiji, kjer je še vse konservativno, pa se nisem mogel takoj seznaniti z novimi pariškimi običaji. Ali je mnogo takih tovarn? Kako pa ustrezajo vsem prebivalcem? — je vprašal Supramati smeje.

NAJVEČJI KONCERT LETOŠNJE SEZONE

bo koncert, ki ga priredijo glavni reprezentanti naše glasbe na narodni praznik, 1. decembra zvečer v «UNIONU» na korist novinarskega penzijskega fonda

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1925.

— **Borba za «Narodni dom».** Iz sokoških krogov nam pišejo: Na zadnjem občnem zboru društva «Narodni dom» je odbor tega društva nasilno s tem, da je sprejel deset novih članov, ki so imeli 100 glasov, prepričali, da bi prišlo posloplje «Narodnega doma» v zanesljive narodne roke, to je v posest in last «Ljubljanskega Sokola». S tem pa borba za «Narodni dom» še ni končana, ker je «Ljubljanski Sokol» krépo odločen, da nadaljuje borbo za svojo pravično stvar do skrajnosti. Ni dvoma, da lahko v tej borbi računamo ne samo na simpatije, marveč tudi na dejansko podporo tako celokupnega jugoslovenskega Sokolstva, kakor tudi vse naše narodne javnosti. Ne Sokolstvu, ne narodni javnosti ne more biti vse eno, kdo je lastnik «Narodnega doma», saj se že danes klerikalci bahajo, da so dobili brez vsakega pravega truda v roke «Narodni dom», ki je bil skoraj pol veka nepremagljiva narodna trdnjava, in da že najdejo sredstva in pota, da izženjo iz njega «Sokola» ter napravijo prostor klerikalnim telovadnim organizacijam. Povsem jasno je torej, da «Ljubljanski Sokol» nikakor ne misli vreti puške v koruzo, marveč se pritoži proti nezakonitosti in veljavnosti zadnjega občnega zbora društva «Narodni dom» na oblastno upravo in, ako bo potreba, tudi na ministrstvo, da na upravno sodišče in državni svet, zavečajo se svoje pravične stvari, ki mora zmagati in naj sedaj gotovi gospodje se tako operirajo z nasilstvi. Dokler pa ta pritožba ni rešena, mora voditi društvene posle do končne rešitve pritožbe seve se stari odbor.

— **Znižanje najeminskega davka v Ljubljani.** Finančni odbor je sprejel na več. raznji seji predlog posl. Dr. Zorjave, na podlagi katerega se ima znižati hišno najeminski davek od 30 odstotkov na 12 odstotkov pogojene oziroma ocenjene najemnine.

— **Proslava Pasičeve osemdesetletnice.** Kakor smo že poročali, je imel glavni odbor radikalne stranke te dni sejo, da se posvetuje, kako bi se na najednostnejši način proslavili jubilej ministrskega predsednika Nikole Pasiča. Prvotno se je namerala pritožiti to proslavo 20. decembra. Ker bi pa bil čas za pripravo proslave, se je sklenilo, da se slavnost odloži in da se proslava v sporazumu s Pasičem samim. Nekateri so predlagali, da se proslava priredi na pravoslavni praznik Treh kraljev, drugi na «Mali Nikoljdan» v maju, tretji pa so nasvetovali, da bi bilo za to priložnost najugodnejše početje. Kakor sedaj poročajo iz Beograda, so se končno odločili, da se priredi proslava na pravoslavni praznik Treh kraljev, to je 30. januarja 1926. Zbran bo širok odbor, ki bo vodil vse priprave za to slavnost. V ta odbor bi se naj sprejele tudi osebe, ki stoje izven radikalne stranke. Ljubi Jovanović je poverjena naloga, da izbere člane za pripravljani odbor.

— **Vsem cenjenim naročnikom,** katerim je potekla naročnina, smo priložili položnico, ter jih vlijudno naprosamo, da blagovoliho naročnino ter event. zaostanek za tekoče leto čimprej obnoviti.

— **Telefonska zveza z Beogradom** je, kakor običajno, tudi danes pretrgana. Ministrstvo pošte je natančno obveščeno o škandalskih razmerah na telefonski progi Ljubljana-Beograd, saj je dobilo že nebroj pritožb, toda ukrenilo ničesar, da se ne bi vendar enkrat napravil red na tej progi. Tudi pošta iz Beograda funkcionira tako sijajno, da dobivamo pošiljke iz Beograda v Ljubljano čisto čisto tretji dan. Kdo je temu kriv? Poštna uprava v Ljubljani gotovo ne!

— **Slovenski in hrvaški govorniki na svečanosti Narodne Odrbane.** Ko se izvrši posvetitev zastave Narodne Odrbane na Terzijaht, govore in položijo prisego v imenu Slovencev dr. Gustav Gregorin, v imenu Hrvatov pa dr. Jos. Trzić iz Zagreba. Na Avali na grobu neznanega junaka govori v imenu Slovencev dr. Karlo Triller, v imenu Hrvatov pa dr. Marko Kostrenčić.

— **Minister trgovine in beogradske bančniki.** Minister trgovine in industrije dr. Krajač se je sestel z beogradskeimi bančniki, mi ravatelj in razpravljaj z njimi o vprašanju vzajemnega jamstva za ustanavljanje o «Srbsko zemljoradniško banko». Dr. Krajač je zadovoljen s potekom sestanka in upa na uspeh.

— **Rektor beogradske univerze** pri prosvetnem ministru. Rektor beogradske univerze Pavle Popović je v spremstvu nekaterih poselit novega prosvetnega ministra Stevana Radića. Pri ti priliki so razpravljali z ministrom o vprašanjih, ki so v zvezi z beogradsko univerzo.

— **Naš rojak na londonski univerzi.** Senat londonske univerze je imenoval profesorja srbsko-hrvaškega jezika in književnosti na londonski univerzi dr. Dragutina Subotića za izrednega profesorja.

— **Komisije za oceno škode od poplav.** Komisije za oceno škode od poplav, ki so se dogodile v zadnjem času, zaključijo svoje delo v najkrajšem času. Po dosedanjih poročilih znaša celokupna škoda od poplav v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji nad 250 milijonov dinarjev. A na Hrvaškem in v Sloveniji?

— **Novi hidrotehnični odseki.** Minister poljedelstva Krsta Mitić je podpisal odlok, s katerim ustanavlja nove sreske hidrotehnične odseke v Mariboru za srese Maribor, Maribor-desni breg, Maribor-levi breg, Prevalje in Slovenjgradec, v Ptuj za

sreze Ptuj, Čakovce, Ljutomer, Murska Sobota in Donja Lendava.

— **Delegati društva na svečanosti Narodne Odrbane.** Opozorjamo vsa narodna, kulturna in humanitarna društva, da pošljejo svoje zastopnike na svečanosti Narodne Odrbane ter jih prijavijo pri povorjenstvu v Zagrebu najkasneje do 29. t. m. dohoda posebnega vlaka iz Zagreba. Posebna vabilna na svečanost se ne pošilja.

— **Pregled ortopedičnih zavodov.** Ministrstvo za socialno politiko je imenovalo komisijo, ki naj pregleda ortopedične zavode v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Celju, Trebinju in Banjaluki.

— **Plačevanja davka na promet.** V finančnem odboru je zahteval prometni minister, da se odpravi v Sloveniji davek na promet, ki se porablja za zboljšanje gnotnega položaja upokojenecv-železnice.

Na protot se slovenske strani je prometni minister Radojević v zadnjem trenutku svoje zahtevo umaknil.

— **Ustanovitev okrajnega sodišča v Gor. nji Lendavi.** Na podlagi finančnega zakona, ki je sedaj v razpravi v narodni skupščini, je pravosodni minister pooblaščen, da usta novi okrajno sodišče v Gor. nji Lendavi.

— **Spremembe v potnišnem prometu na progi Maribor — St. Ij.** Od 1. decembra t. l. naprej izostane na progi Maribor gl. kol. — St. Ij mešani vlak št. 1248, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 18. uri 20 min. in prihaja v St. Ij ob 18. uri 47 min., v obratni smeri pa mešani vlak št. 1249, ki odhaja iz St. Ija ob 19. uri 2 min. in prihaja v Maribor gl. kol. ob 19. uri 35 min. Namesto teh vlakov vozi od tega dneva na prej redno dnevno mešani vlak št. 1250 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 17. uri 30 min. in s prihodom v St. Ij ob 18. uri. V obratni smeri pa mešani vlak št. 1251 z odhodom iz St. Ija ob 18. uri 25 min. in prihodom v Maribor gl. kol. ob 19. uri.

— **Svarilo.** Ponovna svarila, da se mora vsako brezposojno pokoriti vojaškim stražam pri vojaških objektih, še vedno niso imela popolnega uspeha, kar dokazuje slučaj, da sta se v noči od 3. na 4. novembra t. l. zopet dve osebi preveč približali vojaškim skladiščem na ljubljanskem polju ter sta na kile straže zbežali, namesto da bi takoj obstali. Strežnik je za njima streljaj, pa k sreči ni zadel. Da se ne zrodi nesreča, se občinstvo zopet opozarja, naj ne hodi nihče, posebno ponoči, v bližino zastraženih vojaških objektov. Če pa kdo po naključju vendar zaide, mora na kile straže takoj obstati in se pokoriti straži, ker bi sicer vzbudil sum, da ima slab namen in bi straža morala rabiti orožje.

— **Katoliški duhovniki se morajo ženiti.** Seveda ne pri nas, marveč v — Mehiki! V pokrajini Tabasco v republiki Mehiki vlada guverner Tomas Garrido. Ta mož je odločen nasprotnik klerikalizma. Zato je dal uveljaviti zakon, na podlagi katerega se mora vsak katoliški duhovnik oženiti, ako hoče še nadalje izvrševati svoj poklic. V nekem kraju se je tej odredbi uprlo pet duhovnikov, ki pa so bili takoj aretirani. Garrido je dal zapreti več katoliških cerkev, hoteč doseči, da bi katoliški pristopili k mehiškanski narodni cerkvi, ki je bila pred kratkim ustanovljena. Federalna vlada Mehike ne dela guvernerju nikakih težav v njegovi protiklerikalni delavnosti. Katoliški duhovniki v Tabasku so se preveč mešali v politiko, ki jih sedaj tepe, kakor tepe politika pogostoma katoliške duhovnike tudi po drugih delih sveta. Tako so katoliški duhovniki v Tabasku predlaskim podpirali upornika Huerta, ki je nastopal proti socialnim reformam vlade in proti prezidentu Callesu. (Čudno, da so katoliški duhovniki povsod tako radi na strani raznih upornikov!). Sedaj so kaznovani za podpiranje Huerta in Garrido jih celo silil, da se morajo ženiti.

— **Izjava.** Prejeli smo in priobčujemo: Ker so se v ljubljanskih dnevnikih pojavili neustvarni članki glede «Srbskega slušatelja ljubljanske univerze», ki bi utegnili škodovati tej relevantni stanovski organizaciji vseh ljubljanskih visokošolcev, je odbor SSLU na prvi seji dne 25. novembra 1925 soglasno sklenil, da naprosi uredništvo ljubljanskih dnevnikov, da bi vse tendenciozne članke glede SSLU zavržala oziroma ne priobčevala. Z lastnim dveletnim trudom smo si visokošolci sami ustvarili to veljavno institucijo, ki služi edino le stanovskemu prospehu vseh ljubljanskih visokošolcev!

— **Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo** v Ljubljani objavlja: Deputacija Zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo je bila v nedeljo dne 22. novembra t. l. pri ministru St. Radiću ter ga prosila za podporo njegove stranke pri akciji za znižanje davkov v Sloveniji. Izročila mu je statistiko o davčni preobremenitvi hišne posesti in pojasnila nevarnost stanja na Slovenskem. Minister St. Radić je izjavil, da so mu te razmere natančno znane ter obljubil svojo podporo, da se to težko stanje omili ter delal, da se je njegova stranka že o priliki sedanjih dvanajstih zavzela v ministrskem svetu za Slovenijo. Ministrski svet je priznal omenjene preobremenitve ter naročil finančnemu ministru, da se ne sme noben davek zvišati. Minister je nadalje zagotovil, da se bo poskušalo že pri teh dvanajstih doseči za Slovenijo kako olajšavo, če ne pa v aprilski dvanajstinih priložnostnih leta.

— **Podmladek Rdečega križa.** Dan Podmladka 1. decembra. Po odredbi glavnega odbora priredi Podmladek Rdečega križa svoj dan v cel. državi. Kot dan Pod-

mladka je določen 1. december, t. j. dan našega osvobodjenja in uveljavljenja. Ker je to prvi dan Podmladka, ki se proslavlja v naši državi, bo tudi Podmladek od svoje strani vse ukrenil, da čimbolje uspe ta manifestacija idej našega pokreta. Vsaka šola z organiziranim Podmladkom bo ta dan čim svečanost proslavila: 1. šolsko akademijo, na kateri se bo poročalo o delu Podmladka in pojasnil mladini pomen dneva in važnost organizacije Podmladka; 2. z manifestacijo (obhodom) v večjih krajih, ako to dopuščajo krajevne prilike in vreme; 3. s prireditvijo popoldanskih ali večernih koncertov in zabav za širše občinstvo, odnosno za starše. Ako je v kakem kraju več šol, se bodo šolske akademije vršile posamno, a obhod, koncert in zabava skupno. Ves ta dan bo v znamenju Rdečega križa, t. j. v znamenju milosrčnosti in dela za druge.

— **Gospodinjaki kolektor za leto 1925.** V kratkem izide v založbi Jugoslovenske Matice «Gospodinjaki kolektor 1925». Ti kolektorji so širok slovenski zelo priljubljeni in razširjeni ter so bili vsako leto popolnoma razprodani. Letošnji kolektor bo obsenejši kot dosedanj, ter bo vseboval zlasti mnogo praktičnih nasvetov in navodil za gospodinjstvo in dom, obilo kuhinjskih receptov itd. Poleg vsega ima kolektor tudi praktično urejeno beležnico, ki je vsaki gospodinjki neobhodno potrebna. Kolektor izide sredi decembra in bo napredaj pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji. Naroča se lahko v pisarni Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7, II. — Ceno javimo pravočasno.

— **Podružnica «Družbe sv. Cirila in Metoda» v Litiji** je priredila v korist družbe gledališko predstavo «Morje». Igralo se je prav dobro. Zasluge imajo vrle narodne dame, posebno gđ. postarica Damjanova. Gmoten uspeh je prav lep in izkazuje 1500 dinarjev. Vsem, ki so k temu uspehu pripomogli, izrekamo iskreno zahvalo!

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal g. Konrad Elsbacher, trgovec v Laškem, Din 250.— kot volilo pok. strica g. Ivana Elsbacherja, bivšega trgovca, župana in posestnika v Laškem. Iskrena hvala! 1925/n

— **Zikovec v Slov. Konjicah.** Na inicijativu ljubiteljev dobre glasbe in častilcev Zikovcev priredi Zikov kvartet komorni koncert dne 29. t. m. (v nedeljo) v Slovenskih Konjicah v Filipčevi dvorani.

— **Smrtina nesreča v Laškem.** Elektranala Fala izvršuje kakor znano elektrifikacijska dela v Laškem. Laško bo v kratkem popolnoma elektrificirano. Dne 25. t. m. pa je napeljava električnih žic zahtevala eno človeško žrtve. Višji monter Henrik Bahum je montiral pri hiši pok. dr. Kolčeka. Stal je na približno 8 m visoki lestvi. Pri uraotaji se je nehoté dotaknil električnega voda, ki ga je stresel. Vsel kunka je Bahum izgubil ravnotežje in padel z lestve. Priletel je z glavo naravnost na kamniti tlak in že čez nekaj minut umrl. Pokojnik, ki je bil rodom Jeseničan, je bil navdušen Sokol in naprednjak. Blag mu spomin!

— **Strahote poplave Vrbsa.** Povodom poplave Vrbsa je silno trpela Banjaluka. Voda je porušila železniški most parne žage «Bosna». V mestu samem je bilo več hiš pod vodo. V dolžini 10 km je voda odplavila 12 minov in porušila ter odplavila več hiš. Škoda je zelo velika.

— **Poneverba na poštne uradu v Moistran.** Povodom revizije pošte v Moistran je ugotovil poštni tajnik A. Wolf iz Ljubljane, da blagajna in knjige niso povsem v redu — manjkalo je okoli 76.000 Din erarierne denarja. Zaslišana je bila takoj tam nameščena poštna uradnica Alojzija Kern, rodom iz Skofje Loke, ki je cinično priznala, da je denar zapravila. Poneverjeno vsoto je položil poštni starišina Miloš Ambrožič, obenem pa obvestil orožnike. Kernčeva je bila prijeta in izročena sodišču. Manipulacije so bile še pravočasno odkrite ker jo je Kernčeva baš nameravala popihati k svoemu ljubimcu v Avstrijo.

— **Žrtve poplave.** Povodom poplave Kolpe v Petrinju na Hrvaškem je utonil pek Barbić, ki se je vračal iz Bresta v Petrinje. Njegovega trupla še niso našli.

— **Požar pri Dolnji Lendavi.** Pri Dolnji Lendavi v Prekmurju je pogorel parni mlin posestnika Arnolda Schmarza. Mlin je pogorel do tal. Škoda znaša nad 1 milijon Din.

— **Nesreča italijanskega parobroda pri Sibeniku.** Dne 24. t. m. se je nedolgo od svetilnika Lucijeta pri Zlarinu dogodila težka nesreča na morju. Na dosedaj nepojasnjen način se je potopil italijanski parobrod «S. Terestina». Vreme je bilo lepo, morje mirno. Parobrod je plul z običajno brzino trgovskih ladij ter približno 20 milj od naše obale. Čim je dospel v bližino svetilnika, se je pričel nenadoma potapljati. Na ladji je bilo 13 mornarjev, ki so jedva mogli spustiti čolnec v morje. Naslednji dan je brodolomec sprejela neka angleška ladja ter jih odvedla do kopališča «Jadrija», od tu pa so se s čolnom prepelali v Sibenik. Mornarje je vzel v zaščito italijanski konzulat.

Iz Ljubljane

— **Pojasnili:** Mestna elektrarna ljubljanska prevzema na periferiji mesta konsum iz istosmernega toka na vrtilni. Ker ima ponoči od 12. naprej tako malo konsum na strani vrtilnega toka, bi obratovanja z neprimerno visokimi stroški, če bi morala tudi po ponoči oddajati tok. Mestna elektrarna za to ne bo razsvetljevala okoliš okrog transformatorskih postaj med prehodno dobo prevzema od ponoči do 5. zjutraj.

— **Vozite na desni v finančnem sa.** konu je tudi eden, na podlagi katerega se razširja srbski cestnopolniški zakon na ostale evropske kraje države. Po tem zakonu se imajo vozila vsake vrste izogibati na desno stran.

— **Občni zbor društva «Kazino»** v Ljubljani bo v soboto dne 12. decembra 1925 ob 18. uri v društvenih prostorih (Kongresni trg 1) s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo ravateljstva, 2. poročilo revizorjev in odobritev računov, 3. volitev 8 članov ravateljstva v smislu § 12 pravil, 4. volitev dveh revizorjev, 5. skidepanje o najnuj hipotekarnega posojila, 6. skidepanje o predlogih ravateljstva in ev. samostojnih predlogih, 7. določitev članarine, 8. slučajnosti. — Računski zaključki društva za upravo leto 1924/25 je v smislu § 11 točke c) društvenih pravil razpoložen na vpogled članom pri društvnem tajniku v društvenih prostorih od vstetega 4. do 11. decembra 1925. — Ravateljstvo. 1926/n

— **Na predavanju dr. Bateka iz Praga** opozarjamo tukajšnje češko in češčine večše občinstvo. Predavanje bo danes v petek ob 20. v restavraciji «Zvezda».

— **Slovensko — češki družabni večer.** V soboto zvečer po predavanju g. Chvatala bo v restavraciji sestanek članov «Jugosl. češkoslov. Lige» in «Češkoslov. Obce» in njih rodbin. Dobrodošli so sploh vsi prijatelji slovenske vzajemnosti. Udeležba članov Lige je dolžnost! Naša akademska mladina je tudi vabljena.

— **Tečaji češkega jezika.** Jugoslov. češkoslov. Lige je, v stremiljenju, da se vsem slojem omogoči učenje češkega jezika, uvedla kurze češkega jezika. Do sedaj so se pričeli trije kurzi in sicer začetni kurz za akademike v «Akademiškem kolegiju» in dva kurza za gojenke in gojenec učiteljstva. Vse kurze vodi g. prof. dr. Buričan. Priredi se še poseben kurz za ostale srednješolce. Ta kurz bo vodil g. učitelj Votava in se prične takisto v kratkom.

— **Jugosl. — češosl. Liga v Ljubljani** vabi svoje člane in njih rodbine, da se udeležijo prvega skupnega družabnega večera s člani «Česke Obce», ki se vrši v soboto, dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji «Zvezda». Na programu je predavanje rav. Chvatala «O programu vseslovenskega sokolskega zleta v Pragi 1. 1926». 1925/n

— **Predavanja v Siskli.** Zveza P. O. naprednih društev v Siskli priredi v soboto dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne pri «Raci» svoje II. predavanje. Predava o. inženir Guzeji: «Vloga ogljika v našem življenju». V sredo 2. decembra se vrši istotam in ob istem času III. predavanje o temi: «Kralji morilcev» — alkoholi. Velezanimivo in poučno predavanje bodo pojasnjevale krasne skoptične slike. Predava g. Pukar. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor. 1925/n

— **Odbor mlekarskega društva** za Lj. okolično je na svoji seji dne 22. nov. sklenil, da ceno mleku s 1. dec. poviša do nadaljnjega od 3 Din na 3.50 za liter, kar naj vsi producenti in konzumenti vzamejo na znanje ter se tega upravičenega sklepa natančno drže.

— **Natečaj.** Zavod za socialno-higijensko zaščito dece v Ljubljani razpisuje natečaj za sprejem gojenk v enoletno šolo za dečje zaščitne sestre, ki se prične 3. februarja 1926. Sprejeti bo 10 gojenk na državno, nekaj pa na lastne stroške. Opozarja se na «Uradni list», v katerem so pogoji objavljeni.

— **Načelstvo brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani** obvešča slavno občinstvo, da bodo brivnice dne 1. decembra — na narodni praznik celi dan zaprte. — Franjo Zajc — načelnik. 1925/n

— **Izšel je najnovejši «slager» tekoče plesne sezone, «Dara», «Schimmy» «Fox»** od Janka Pfeiferja. — Napredaj v vseh večjih ljubljanskih knjigarnah. 1925/n

zoričev in odobritev računov, 3. volitev 8 članov ravateljstva v smislu § 12 pravil, 4. volitev dveh revizorjev, 5. skidepanje o najnuj hipotekarnega posojila, 6. skidepanje o predlogih ravateljstva in ev. samostojnih predlogih, 7. določitev članarine, 8. slučajnosti. — Računski zaključki društva za upravo leto 1924/25 je v smislu § 11 točke c) društvenih pravil razpoložen na vpogled članom pri društvnem tajniku v društvenih prostorih od vstetega 4. do 11. decembra 1925. — Ravateljstvo. 1926/n

— **Na predavanju dr. Bateka iz Praga** opozarjamo tukajšnje češko in češčine večše občinstvo. Predavanje bo danes v petek ob 20. v restavraciji «Zvezda».

— **Slovensko — češki družabni večer.** V soboto zvečer po predavanju g. Chvatala bo v restavraciji sestanek članov «Jugosl. češkoslov. Lige» in «Češkoslov. Obce» in njih rodbin. Dobrodošli so sploh vsi prijatelji slovenske vzajemnosti. Udeležba članov Lige je dolžnost! Naša akademska mladina je tudi vabljena.

— **Tečaji češkega jezika.** Jugoslov. češkoslov. Lige je, v stremiljenju, da se vsem slojem omogoči učenje češkega jezika, uvedla kurze češkega jezika. Do sedaj so se pričeli trije kurzi in sicer začetni kurz za akademike v «Akademiškem kolegiju» in dva kurza za gojenke in gojenec učiteljstva. Vse kurze vodi g. prof. dr. Buričan. Priredi se še poseben kurz za ostale srednješolce. Ta kurz bo vodil g. učitelj Votava in se prične takisto v kratkom.

— **Jugosl. — češosl. Liga v Ljubljani** vabi svoje člane in njih rodbine, da se udeležijo prvega skupnega družabnega večera s člani «Česke Obce», ki se vrši v soboto, dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji «Zvezda». Na programu je predavanje rav. Chvatala «O programu vseslovenskega sokolskega zleta v Pragi 1. 1926». 1925/n

— **Predavanja v Siskli.** Zveza P. O. naprednih društev v Siskli priredi v soboto dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne pri «Raci» svoje II. predavanje. Predava o. inženir Guzeji: «Vloga ogljika v našem življenju». V sredo 2. decembra se vrši istotam in ob istem času III. predavanje o temi: «Kralji morilcev» — alkoholi. Velezanimivo in poučno predavanje bodo pojasnjevale krasne skoptične slike. Predava g. Pukar. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor. 1925/n

— **Odbor mlekarskega društva** za Lj. okolično je na svoji seji dne 22. nov. sklenil, da ceno mleku s 1. dec. poviša do nadaljnjega od 3 Din na 3.50 za liter, kar naj vsi producenti in konzumenti vzamejo na znanje ter se tega upravičenega sklepa natančno drže.

— **Natečaj.** Zavod za socialno-higijensko zaščito dece v Ljubljani razpisuje natečaj za sprejem gojenk v enoletno šolo za dečje zaščitne sestre, ki se prične 3. februarja 1926. Sprejeti bo 10 gojenk na državno, nekaj pa na lastne stroške. Opozarja se na «Uradni list», v katerem so pogoji objavljeni.

— **Načelstvo brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani** obvešča slavno občinstvo, da bodo brivnice dne 1. decembra — na narodni praznik celi dan zaprte. — Franjo Zajc — načelnik. 1925/n

— **Izšel je najnovejši «slager» tekoče plesne sezone, «Dara», «Schimmy» «Fox»** od Janka Pfeiferja. — Napredaj v vseh večjih ljubljanskih knjigarnah. 1925/n

Interesente

vabimo neobvezno na ogled naše — krasne zimske zaloge oblik in sukenj Jos. Rojina. Ljubljana

Iz Celja

— **Proračunska seja** mestne občine se je vršila v torek zvečer. V seji se je obravnaval proračun mestne občine za leto 1926. Mestni proračun za l. 1926 izkazuje skupnih potrebščin 3.575.000.— dinarjev, kritja po posameznih poglavjih Din 1.342.000.—, tako da znaša primanjkljaj Din 2.233.000.—. Primanjkljaj se krije z dokladami in davščinami v iznosu Din 2.060.000.—, sledeče: s 50 % obč. doklado na drž. najmarino, z 200 % obč. doklado na drž. zemljarino, z 200 % obč. doklado na obč. pridobitno, z 200 % obč. doklado na osebno pridobitno, z 200 % obč. doklado na rentitno, z 10 % najemninam vinarjem od čiste najemnine in s 4 % kanalsko pristojbino. Vse občinske davščine, t. j. davščine na vozila, na prenočišča v hotelih, na ponočni obisk gostin in kavarn, na prirastek vrednosti nepremičnin se bodo pobirale v dosedanjih izmeri tudi v l. 1926. Istotako cestarina in v selični davek. Tudi trošarina na vino, vinški mošt, šampanjec, fina vina, žganje, likerje itd. ter na pivno ostane neizpremenjena. Užitina na meso se bo pobirala tudi v dosedanjih izmeri. Nepokritih ostane Din 173 tisoč, ki se naj krijejo ali iz pritrankov v l. 1926, ali iz višjih dohodkov, kakor so postavljeni v proračun ali pa s posojilom, ki bi se tekom leta najelo. Proračun za leto 1926 je bil sprejet soglasno. V seji se je soglasno sklenilo tudi prodati mestno hišo v Kovski ulici trgovcu K. Florjančiču za Din 240.000. Pravoslavni cerkveni občini se sklone prodati občinsko zemljišče na Sp. Lanovžu pod pozoljem, da pravoslavna cerkevna občina za to zamenja zemljišče stare vojaške botulnice ob Ljubljanski cesti. Seja je trajala do 24. ure. Prihodnja občinska seja se bo vršila sredi decembra.

Iz Maribora

— **Oddaja plemenitih petelinov** italske pasme v mariborski oblasti. V mariborski oblasti se sedaj razdeljuje potom subvencije čistokrvni petlini rjave italske pasme. Živali dobijo zanesljiv rejci, katere so strokovni referenti pri sreskih poglavarjih za to priporočili. Vsak srez dobi po šest petelinov; kjer je poseben velikoznamanje, kakor v Murski Soboti in v Ptuj, tudi več. Nekaterim zanesljivim rejcem, o katerih se domneva, da se bo pri njih dalo ustanoviti go-

Vaš dom bo vesel, veder in vabljiv, ako ga hoste ugajali, gospa. Rodna raba Simonove kreme (Crème Simon) ne se očisti koži po amonijaki dale čisto in svetlo poit, mehko in prožno kožo, brezhiben obraz. Zadržuje ali odstranjuje razpoke, bradavice, rdeče lise, hrpanosti in vsakršne drobnosti na koži.

Napredaj posred: CRÈME, POUFRE & SAVON SIMON Parumerie Simon, 59 Fg. St. Martin, Paris.

košerelsko središče te pasme, se dasta poleg petelina še dve kokoši. Vsi, ki prejmejo subvencijske peteline in kokoši, se zavezujejo pisnom zavezo, da bodo te živali redili dve leti v plemenske svrhe, da bodo polagoma odpravili vso drugo običajno brezposamsko perutnino odnosno, da bodo svoje dvorce spopolnili s čisto italsko pasmo. Nanadlje se zavezujejo razširjati to pasmo z oddajo naraščajo in valilnih jajc svojim sosedom, odviseke živali pa ponuditi vsako leto sreskemu poglavarju v odkup. Vsi dvorci, ki so prejeli sub. živali, so vpisani v poseben seznam pri sreskih poglavarjih in so pod stalnim nadzorstvom sreskega ekonomu. Rejska središča, ki vzgajajo peteline in kokoši za oddajo potom državnih subvencije, se vodijo po navodilih živinorejskih strokovnjakov mariborske oblasti in kažejo lep napredek. Začenja se že tudi s kontrolo nesnosti potom zaklopnih gred, ki omogočajo vzgojitev naraščajo od res najboljših jajačic. Opaziti je torej razveseljivo gibanje na polju kokošerelje v mariborski oblasti, kar je sprito čisto posebnih prilik v teh krajih velikega pomena. Zeleni bi bilo, da se popirne te panoge tudi pederelska inteligenca, zlasti naše učiteljstvo, ki bi lahko tudi na tem polju prav tako uspešno delovalo, kakor že deluje pri sadjarstvu, vrtnarstvu in čebelarstvu.

— **Elektna loterija** Narodno kulturnega društva Mala Nedel

Gospodarstvo

Slackorni trg

Tudi prejšnji teden je bil slackorni trg zelo nervozen. Ni čuda, zakaj osnove, na katerih je svetovni trg baziral, so se zelo spremenile. Glavno vlogo so igrale napovedi glede bodoče letine, ki bo znašala v Evropi po mnenju Lichta 7.605.000 ton, po mnenju Mikuscha pa 7.685.000 ton. Na Kubi računajo s 5%—6 milijonov ton. Za Evropo sicer še nimamo novih cenitev, toda iz vseh držav prihajajo vesti, da produkcija sladkorja letos ne bo dosegla pričakovane višine. Naravno da je razen konsumentov in spekulativov vsem ležeče na tem, da se cene sladkorja nekoliko stabilizirajo. Na Kubi je bila ves oktober suša, v novembru je pa deževalo in sladkorna polja so začela dobro uspevati. Težko je pa reči, da-li bo deževno vreme nadomestilo to, kar je uničila suša. Vse evropske države, kjer se prideluje sladkorna pesa, so pa prepričane, da pridelek ne bo tako velik, kakor se je prvotno pričakovalo. Vendar je pa treba sprejeti te vesti zelo rezervirano, ker jih pošiljajo v svet poedine sladkorne tovarne.

Cene sladkorja se od dne do dne temeljito menjajo. Najbolj je podvržen zunanemu vplivu newyorški slackorni trg, kjer cene sladkorja zelo varirajo. Tako je notiralo kubansko blago v New Yorku 27. okt. 3.71, 16. XI. 4.18, 20. XI. pa 4.02; blago za december v istem času 1.95, 2.40 in 2.28; za januar 2.02, 2.40 in 2.34; za februar 2.14, 2.48 in 2.42; za maj 2.24, 2.60 in 2.55. V Londonu sicer ni tako občutnih diferenc v cenah, vendar je pa tudi na tamšnjem trgu položaj labilen. Tendence navzgor nikakor ne more prodreti, pač pa se rada kaže tendenca navzdol. 27. X., 16. XI. in 20. XI. je notiralo na londonskem trgu terminsko blago za december 12 5/8, 14 1/4 in 13/9, za februar 13/9, 14/9 in 14/6, za maj 13/6—13 1/4, 15/9 in 14/9. Na praški borzi je položaj stabilnejši. Tečaj so nekoliko napredovali. V omenjenih treh dneh je notiralo blago Usti loko 122.50—130, 160—162.50 in 152.50—162.50. Porast cen je najbolj vplival na tržaški trg. V Trstu je trgovina s sladkorjem. Bliznji vzhod noče kupovati po višjih cenah.

—g Italijanski uvoz žita. Iz italijanskih poročil posnemamo: Poleg ameriškega in avstralskega žita prihajajo v zadnjem času znatni transporti iz Madžarske preko Poštojane. Nabavljajo se tudi pšenica in rž iz Nemčije. V prvi polovici novembra je došlo 167.700 stotov ruskega žita. Na trgu

vlada tendenca, da se pravočasno pokrije domače produkcijo presegajoča letna potreba.

—g Direkcija za poljedelske kredite. Prihodnji teden se vrši seja upravnega odbora novoustanovljene direkcije za poljedelske kredite, na kateri bodo razpravljali o definitivnem besedilu pravilnika za izvrševanje zakona o poljedelskih kreditih.

—g Vloge do 5000 Din davka proste. Novi zakon o dvanajstih določa, da so hranilne vloge in vloge na tekoči račun do 5000 Din proste vseh davkov in dajatev na dohodke od kapitala.

—g Nemška avtomobilska razstava. Dne 26. t. m. je bila v Berlinu otvorjena avtomobilska razstava, ki se jo smatra za največjo vseh avtomobilskih razstav, kar jih je bilo doslej v Evropi. Razstavna površina znaša 25.000 m². Na razstavi so tudi motorna kolesa in vozovi najraznovrstnejših vrst poleg v te stroke spadajočih predmetov. Razstava traja do 5. decembra.

—g Industrija proti carini na premo in koks. V Vojvodini in na Hrvaškem sklicujejo gospodarske korporacije protest na zborovanja proti carini na premo in koks, osebno pa proti povišanju dosedanje carine. Savez banatskih industrijalec je te dni sklenil prošni merodajne činitele, da se ta carina odpravi, ne pa zviša. Savez vojvodinskih industrijalec v Novem Sadu je na zborovanju 2. t. m. odločno protestiral proti carini na premo in koks. Enako stališče sta zavzeli tudi trgovski zbornici v Osijeku in Novem Sadu.

Zrebanje sokolske loterije za Tabor-15. decembra t.l.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. decembra t. l. ponudbe za dobavo 3.300 komadov nosilcev žaril, za dobavo razsvetljavnih potrebščin, za dobavo ročnih torb; do 4. decembra t. l. za dobavo 1000 kg svinca v blokih ter za dobavo 2900 komadov prašnic. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Pri komandi inženjerje IV. armijske oblasti v Karlovcu se vrši dne 9. decembra t. l. očetna licitacija glede dobave živil (2200 kg masti, 4000 kg fižola, 2500 kg riža, 3000 kg makaron, 800 kg pšeničnega zdroba, 300 kg ječmene kaše, 10.000 kg krompirja, 500 kg čebule). — Predmetni oglosi so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono

Življenje stenic

V reviji »The Nations Health« piše dr. A. Riley, da spremljajo stene kot paraziti človeka povsod. Dasi se najbolj počutijo v toplih krajih, jih vendar najdemo tudi tam, kjer je zima zelo ostrá. Stena je 5 mm dolga in 3 mm široka, temnorjave barve in izredno ploščatega telesa. Njena posebnost je zelo oster duh, ki se širi iz žlez na spodnjem delu telesa med drugim in tretjim parom nog. Ta duh sicer izda steno v stanovanju, vendar pa nam ne pomaga najti mrčes, ki se lahko skriva v najmanjšo špranjico, ker ima že od narave tako ustrojeno telo. Stene se skrivajo po špranjah, v postelji, v pohištvi, za tapetami itd. V teh skrivališčih polaga svoja jajčeca, ki so blesteče bela in merijo največ 1 mm. V normalnih razmerah se zvaže v 5—10 dneh ličinke, ki se spremene v 6—7 dneh v prave stene. Stena lahko preživi celo leto brez hrane. Zato je razumljivo, da jo najdemo tudi v stanovanju, kjer že dolgo ni nihče stanoval. Podnevi tiči v svojem skrivališču, ponoči pa prilze iz njega in napada topičkvrne živali, osebno človeka. Krvi se napije tako, da se njena teža v 10—15 minutah podvoji. Nekateri ljudje pri tem mirno spe in se prav nič ne zmenijo za stene, druge pa mine vsako veselje do spanja, če le pomislijo, da utegne biti v postelji stena. Naravno, da so dolžili steno, ki živi v neposredni bližini človeka, da prenaša tudi nalezljive bolezni, na pr. tuberkulozo, legar itd. Moderna znanost je pa dokazala, da je stena v tem pogledu povsem nedolžna. V nove stavbe pridejo stene večnoma iz starih hiš bodisi z ometom, kamenjem in lesom ali pa s pohištvom, perilom in odejo.

Če je stena v stanovanju malo, jih lahko odpravimo s tem, da temeljito osnažimo pohištvo in polijemo sumljive špranjice z bencinom ali sublimatom. Posebno je treba paziti na gube, gube v obleki, žebje, vijake in druge take kotičke, kjer se stene najraje skrivajo. Za desinfekcijo stanovanja je najboljšo žveplo. Vrata in okna se tesno zapro tako, da ne more čisti zrak v sobo. Nato se zažge v posodi žveplo na ta način, da ga polijemo s spiritom. Pri tem je treba odpreti vse omare in odgrniti postelje, da lahko pride žvepljeni dim do vseh špranjic. Vse kovinske in svetle predmete je treba namazati s petrolejem, da jih žveplo ne razje. V barakah in drugih lokalih, kjer so skupna ležišča, zatiramo stence enostavno na ta način, da se lokal segreje do 48° C da ostane ta temperatura nekaj ur.

Strašna rodbinska tragedija

Strašna rodbinska tragedija se je odigrala te dni v nemškem mestecu Donau-eschingen v Schwarzwaldu. Komaj 22letni Jürgen Hennig, sin bivšega podpolkovnika Henniga, je ustrelil svoje roditelje, svojo izvoljenko, 27letno tajnico Hermann in nato izvršil samomor.

Strašno dejanje je bila odkrila domača služkinja, katero so domači poslali po kupčijskih poslih. Ob 9. zjutraj je prišla služkinja vsa preplašena na kriminalni urad iz avila, da v hiši diši po smodniku. Na lice mesta je takoj odšel oddelek kriminalnih uradnikov, ki so napravili grozno odkritje. Podpolkovnik in njegova žena sta ležala v sobi stanovalca mrtva, nedaleč od nju istotako tajnica, dočim je sin Jürgen umiral. Pripeljali so ga v bolnico, kjer pa je kmalu umrl. Vzrok dejanja ni povsem znan, zdi pa se, da so bili Jürgenovi roditelji nasprotni njegovemu razmerju do tajnice. Na mizi je policija našla listič z navodbo sina, da je ustrelil na preje roditelje, potem pa tajnico. Domneva se, da je sin obupni čin izvršil v živčnem napadu.

Moderne jetnišnice

Neki sodruknik »Tribune de Geneve« je izvršil zanimivo poizvedovanje o uredbah jetnišnic in opisuje natančno ono v Bele-Chasse. Kakor po nekaterih zaporih v Belgiji in Škotski, tako tudi v Bele-Chasse v Švici vsakega jetnika, ko vstopi, natančno opišejo, kako je živel, kake navade ima, kakega poklica je itd. Značaj in obnašanje jetnika določijo kategorijo, v katero ga uvrstijo. V prvo spadajo predvsem oni, ki so obsojeni na velike kazni in nepopolnoljudi. Oni, ki so mirni in dobri, se uvrstijo v drugi razred, kjer so deležni boljšega postopanja in boljše hrane. Tretji razred pa tvorijo »paradiži«. Tukaj je nadzorstvo skoro odpravljeno, jetniki bivajo v čistih sobah, v katerih so slike in rože, lahko čitajo in pišejo, dobivajo dnevne liste in na razpolago jim je obsežna knjižnica. Hrana je dobra in zdrava, zadosti za vsakega, tako da jih lahko zavidajo marsikaj ubog človek, ki dela ves dan, pa ni zagrešil še nobenega zločina. Zjutraj dobivajo belo kavo in krompir, ob 9. čokolado, popoldne juho in prikuhe, ob 15. čaj, zvečer mineštro in čaj, svežega kruha pa imajo vedno v izobilju na razpolago. Meso dobivajo trikrat na teden. Po prestani kazni vstopajo številni v takozvani »Dom oproščencev«, ki je priključen k jetnišnici, kjer vršijo raznovrstno kmetijsko

ali drugo delo in so skoraj popolnoma svobodni. Poročila pravijo, da so rezultati, doseženi s takimi metodami, povsem ugodni in zato priporočljivi. Končno se še poroča, da se nahaja v Bele-Chasse človek, obsojen na dosmrtno ječo. Ta se giblje svobodno po jetnišnici in ima prost izhod in vhod, ker ru ruvneteljstvo tako zaupa, da mu prepusti celo ključ.

Snežna katastrofa v Severnem morju

V Berlin prihajajo podrobna poročila iz severne in vzhodne Nemčije o velikih snežnih viharjih, ki so napravili ogromno materialno škodo. Na več mestih so viharji zelo poškodovali telefonske in brzojavne naprave. Telefonska zveza iz Hamburga proti Danski in Švedski je prekinjena, ravnotako tudi brzojav. Tri na novo zgrajene brezžične postaje v Nordeichu so snežni viharji poškodovali ter stolpe prevrnili. Nad celim Šlezvig-Holsteinom je divjal vihar, prihajajoč iz severovzhoda. V prometu je nastala velika škoda.

Tudi na Porenu so snežni viharji povzročili znatne ovire prometa in škodo. Pri 1° mraza je nastal snežni vihar. V Črnem lesu je zapadel sneg 60 do 70 cm visokoponekod podlrgi meter. Temperatura znaša minus 4 C.

Iz Pariza prihajajo poročila, da je večer nastal ob francoski obali v Rokavskem kanalu velik vihar. Francoska jadrnica »Eliane«, ki je plula proti Angliji in se je sklanjala rešiti v pristanišče Calais, se je potopila in razbila. Trije mornarji so se rešili, kapitan in ostala posadka so utonili.

Poročila iz Amsterdamu so divjali po Holandskem močni snežni viharji, povzročajoč povsod ogromno škodo. V amsterdamskem pristanišču se je potopilo več s tovorom obloženih čolnov in jadenjač. V roterdamski luki je bilo več trgovskih parnikov poškodovanih. Na več mestih so snežni viharji zahtevali tudi človeške žrtve. Boje se, da so postali žrtve velikih snežnih viharjev tudi ribiči, ki so bili odpluli na odprto morje na ribolov.

Iz Londona javljajo, da je snežni vihar v Severnem morju in v Kanalu poškodoval več trgovskih parnikov in mornarjev. Utonilo je več mornarjev. Rešilne akcije so bile ves čas neprestano na delu. Na ta način so mogli rešiti več ribičev in mornarjev parnikov, ki so se potopili.

Znake starosti na obrazu in plešasto glavo

boste preprečili najenostavneje in najudobneje s pomočjo z obraza. Il. Felerjeva močna pomada za lase odstranjuje perihlij, preprečuje izpadanje las in prerano osiveleost, dveh preizkušenih, zanesljivih in skozi dolga leta priljubljenih preparatov: 1. Felerjeva prava kavkaška Elsa pomada za obraz in kožo, čuva mladost in lepoto ter je najmočnejša delovanja zoper pege, sonjedo, nečisto polt, rdeče in hrapave roke. Z redovito masazo se odpravijo tudi gube, krhke lase napravi mehke in voljne. Cena

obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po en lonček od obeh vrst Elsa pomad že obenem z zavojinjo in poštnino za Din 38, ali samo proti vnaprejšnjemu namenu denarju, ker je po povzetju poštnina za 10 Din višja. Naročila nasloviti: lekar-

narju Eugen V. Fellerju v Stubičji Donjini, Elsatrg 238, Hrvatska. — Poedine steklenice Elsafluida 10 dinarjev v lekarnah in sorodnih trgovinah.

Pletilne stroje lastnega in najnovejšega patenta

nemškega izdelka, poljubne vrste najfiniješe kakovosti, kakor tudi navijalne krtačne aparate z vsemi potrebščinami, popolni pouk v pletenju na željo s stanovanjem, popra ila in popona prenovitev starih strojev, nudi in vabi na ogled strojev in lastni zalogi kot najboljšo reklamo in sigurno pridobitev vsakega reflektanta.

Fran Kos v Ljubljani, Židovska ulica štev. 5. Zastopnik najvišjih tovarov na Jugoslavijo.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2
(dvojišče kavarna »Troja«)
se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerne. 72-L

LOKOMOBILI 26 L
Wolf-Lanz do 600 HP
tvorniško novi ali generalno popravljani s tvornimi izmetom tudi za obroke
motorji na sesani plin
Dieslov motorji
brez kompresorja
motorji na sirovo olje
Generalno zastopstvo
Motorenfabrik, Darmstadt
Milnski stroji
Transmisije
Pogledite naše skladišče!
— Plačline elajšave —
Kompletna montaža
BRACA FISCHER D. D.
ZAGREB, Pantoflak 1b

Vabilo
na
izredni občni zbor
zadruge
Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani
zadruge z o. z
ki se vrši 11. decembra 1925
v prostorih Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani, družbe z o. z. ob 5. popoldne s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo upravnega odbora.
2. Razdružitev (likvidacija).
Odbor.

Gostilno
na prometnem kraju v Ljubljani ali ljubljanski okolici iščem v najem. — Ponudbe pod »Dobro ido« 464/49 na upravo »Slo. Naroda«.

Moška obleka
za srednjo postavu, do bro ohranjena ter 1 par čevljev št. 42. Dopisi pod »Obleka/4650« na upravo »Slov. Naroda«.

Putnika
traži zagrebačka veletrgovina vina i žestokih piča. — Ponude na upravo »Slo. Naroda« pod »Putnik/4646«.

Stanovanje
sobe s kuhinjo išče mlad zakonski par brez otrok; event. da tudi posojilo za stanovanje. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Udobno/4648«.

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje foto graf HUGON HIBSER, Ljubljana. Valvazorjev trg 167 L

Trgovino
v prometnem kraju na deželni iščem v najem pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobri pogoji/4464«.

Naznanilo.
SL občinstvu vjudno naznanjam, da bom od ponedeljka 30. novembra dalje pekem krhke strankam dvakrat dnevno, in sicer ob 11. uri popoldne in ob 15. (3.) uri popoldne.
Se priporoča
Anton Presker, pekarna, Ljubljana, Dunajska cesta št. 5. 4639

Invalid
išče službo za slugo. — Ponudbe pod »Invalid 4463« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Učenec
za krznarsko obrt — se sprejme. — Istotam se sprejme učenka iz boljše rodbine za trgovino. — Dopis pod »Krznarstvo 4465« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Prodaj posestvo
v bližini Kranja za ceno 150.000 Din. Hiša, hlev za osem glav živine ter gospodarsko poslopje; vse novo in z opeko krito; v najlepši in vini ter obsejano: voda in elektrika v hiši. Na željo kupca se dahi ves živ in mrtvi inventar. — Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4629

ARGUS
je naš najboljši domači informacijski zavod ima v vseh mestih zanesljive poverljivke daje informacije o vsem, posebno pa še o imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnih oseb —ve informacije so točne, izprane in brez se nahaja v vuku Karadžića ul. 11, Beograd —ov telefon je 6-23, a brzojavni nast. Argus

Samo pri JOSIP PETELINCU
znižane cene (tudi na obroke)
Najboljši šivalni stroji Gritzner, Phoniko, Adler za rodbino in obrt. — Pouk o vezanju brezplačen. — Pramera darila za Miklavža, božič in novo leto. — Švicarski pletilni stroji DOBIEB.
Ljubljana, blizu frančiškanskega mostu (ob vodi).
216-L

Premog, drva, oglje, briki, koks
ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI
specijalni predmeti brez konkurence
blago za gospode in dame, zajamčeno iz čiste volne čvrste kvalitete in najmodernejših vzorcev razpošilja po iako nizkih tovarniških cenah več nego 40 let kot strogo solidno svetovno znano tvorniško skladišče sukna
SIEGEL - IMHOF, BRNO,
Patackeho třída 12.
Vzorec gratis in franko. Isto tudi privatno.

Jedilno orodje
BERNDORF
iz čistega belega alpaca, tudi močno posrebrreno se dobiva v vseh trgovinah s kuhinjskim orodjem in pri juvelirjih.
Skladišče
Berndorf, Maribor.
Tvornišča znamka »Medved« na vsakem komadu.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopju).
Obrestovanja vlog. nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.
Brazlova: Kredit. Ljubljana - Telefon 40, 457, 548, 805 in 806